

Strategies of Adapting Chinese Songs into Thai Songs: a case study of Suwanna Chanakan's Bilingual Love Song Album of Chinese-Thai Volume 4

Nednamthip Buddawong

Kanokporn Numtong

Chinese Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities,
Kasetsart University.

First Author: nednamthip.b@ku.th

Corresponding Author: kanokporn.n@ku.th

Received: July 6, 2021 Revised: July 22, 2021 Accepted: August 9, 2021

Abstract

The objective of this research was to analyze the strategies of adapting Chinese songs into Thai songs using Chinese-Thai bilingual love songs volume 4 of Suwanna Chanakan's album as a case study. These songs were categorized into a translation strategy and a new lyric writing. The two types of strategies, translation and new lyric writing, were then analyzed. The findings indicated the 3 songs of using translation strategy and 5 songs of using new lyric writing. The 4 translation strategies of adapting songs were found including adding information, using equivalent words, changing sentence structure, and composing new content. The new lyric writing strategy was divided into 2 categories including the songs with and without content relating to original meaning. The findings of this research could be concluded that the song with too complicated content could be an obstacle for translators. It could not be translated in accordance with the original song so the translator chose to convey only the melody of that song and use new lyric writing strategy. On the contrary, for the songs with too less content, if translating without adaptation it might result with the unmelodious lyrics. So the translator chose the adaption strategy of adding information for making it more melodious.

Keywords: Translation Strategy, Chinese-Thai Song Translation, Comparative Study Chinese Song, Thai Song of Chinese Melody

กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย
กรณีศึกษา “อัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4” ของ สุวรรณา ชนากานต์

เนตรน้ำทิพย์ บุคดาวงศ์

กนกพร นุ่มทอง

ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

First Author: nednamthip.b@ku.th

Corresponding Author: kanokporn.n@ku.th

ได้รับบทความ: 6 กรกฎาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 22 กรกฎาคม 2564 ตอปรับตีพิมพ์: 9 สิงหาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย โดยใช้เพลงในอัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4 ของ สุวรรณา ชนากานต์ เป็นกรณีศึกษา โดยจัดประเภทเพลงเหล่านี้แยกเป็นการใช้กลวิธีการแปลกับการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ จากนั้นวิเคราะห์กลวิธีการแปลและวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้ในการแต่งเนื้อร้องใหม่ ผลการศึกษาพบว่า อัลบั้มดังกล่าวปรากฏกลวิธีการแปล 3 เพลง และการแต่งเนื้อร้องใหม่ 5 เพลง กลวิธีการแปลแบบดัดแปลงเพลงมีทั้งหมด 4 กลวิธี คือ กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล กลวิธีการใช้คำเทียบเท่ากัน กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค และกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ ส่วนกลวิธีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับและเพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ ผลการศึกษาดังกล่าวนำไปสู่ข้อสรุปว่า เพลงบางเพลงที่มีเนื้อหาที่ซับซ้อนเกินไปอาจเป็นอุปสรรคของผู้แปลที่ไม่สามารถแปลให้สอดคล้องกับทำนองของเพลงต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงเลือกถ่ายทอดเพียงทำนองดนตรีของเพลงต้นฉบับและใช้กลวิธีแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ หรือเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่น้อยเกินไป หากแปลโดยไม่ดัดแปลงอาจทำให้น้ำเสียงฟังแล้วไม่รื่นหู ผู้แปลจึงเลือกใช้กลวิธีดัดแปลงโดยเติมเนื้อความเพื่อให้เพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล, การแปลเพลงจีน-ไทย, การศึกษาเปรียบเทียบเพลงจีน, เพลงไทยทำนองจีน

บทนำ

เพลงเป็นสมบัติของโลก ทุกชนชาติและทุกวัฒนธรรมมีเพลง เพลงเกิดจากการใช้ภาษา ประกอบกับทำนองจึงถือว่าเพลงเป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่ง ดังนั้นการจะเรียนรู้วัฒนธรรมใด วัฒนธรรมหนึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากเพลง จากการศึกษาพบว่ามีการเปลี่ยนเพลงจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง โดยมีทั้งการแปลแบบเอาความและทั้งการดัดแปลง โดยนำเฉพาะทำนองดนตรีมาเท่านั้น แล้วแต่งเนื้อร้องใหม่

การแปลคือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับ ความหมายจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของผู้แปลที่จะต้องพยายามเก็บให้ได้จากภาษาต้นฉบับมาสู่ฉบับแปลและความหมายถือเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการกำหนดคุณภาพของงานแปล กล่าวคือ งานแปลที่ดีจะต้องสามารถคงความหมายของต้นฉบับไว้ได้ครบถ้วนและเที่ยงตรง (สัญญาวิ สายบัว, 2560, หน้า 1) การแปลปรากฏให้เห็นได้ในรูปแบบของสื่อบันเทิงคดีที่หลากหลาย เช่น การแปลนิยาย การแปลบทละคร การแปลบทภาพยนตร์ และการแปลเพลง เป็นต้น

การแปลเพลงเป็นการแปลบันเทิงคดีอย่างหนึ่ง การแปลบันเทิงคดีมีรายละเอียดที่ต้องคำนึงถึงมากกว่าการแปลแบบอื่นๆ กล่าวคือ การแปลบันเทิงคดีนอกจากจะต้องรักษาความหมายและวัฒนธรรมของภาษาต้นทางแล้ว ยังต้องคำนึงถึง “รส” ของภาษา คือต้องรักษา “รส” ของภาษาต้นทางที่ถ่ายทอดออกไปให้ได้บรรยากาศและตรงจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะเป็นการแปลแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรองภาษาที่ถ่ายทอดออกไปจะเป็นการถอดความหมายเพียงอย่างเดียวไม่ได้ (วินิตา ดิถียนต์, 2541, หน้า 61-70)

Newmark (1982, p.65) กล่าวไว้ว่า ไม่มีความหมายที่แน่นอนอยู่ในงานประพันธ์ประเภทกวี หากแต่มีความหมายที่หลากหลาย หากผู้แปลไม่สามารถรักษาความหมายของงานประพันธ์นั้นได้เท่ากับ ผู้แปลทำให้บทประพันธ์นั้นด้อยค่าลงไป แนวคิดของ Newmark สามารถนำมาใช้กับการแปลเพลงได้

เพลงไทยที่มีทำนองต้นฉบับมาจากเพลงจีน บางเพลงเป็นเพลงที่แปลเนื้อร้องมาจากเพลงจีน เช่น เพลงดวงจันทร์แทนใจ แปลมาจากเพลงจีน “พระจันทร์แทนใจฉัน” (月亮代表我的心) ในขณะที่เดียวกันก็มีเพลง “รักไม่มีคำถาม” ซึ่งใช้ทำนองของเพลง “พระจันทร์แทนใจฉัน” เช่นกัน แต่ไม่ใช้การแปลเนื้อร้อง หากแต่เป็นการประพันธ์เนื้อร้องขึ้นใหม่และมีเนื้อหาที่สัมพันธ์กับเพลงต้นฉบับ คือมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก เพลงที่ประพันธ์เนื้อร้องขึ้นใหม่นั้นมีทั้งที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเพลงจีน ดังที่กล่าวไว้ เช่น เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ มาจากเพลง “ใครจะรักฉัน” (谁来爱我) และเพลงบางเพลง ไม่มีเค้าโครงของเพลงเดิมเลย เช่น เพลงลืมแล้วเพื่อนใจ มีทำนองเพลงมาจากเพลงจีน “ใครคือคนในใจ” (谁是心上人)

นักร้องไทยหลายคนก็ร้องเพลงไทยทำนองจีน แต่ผู้ที่ออกอัลบั้มเพลงที่ร้องเทียบกันทั้งสองภาษามากที่สุดคือ สุวรรณา ชนกานนต์ หรือเป็นที่รู้จักในวงการเพลงว่า กิม สุวรรณา เธอเป็นคนไทยเชื้อสายจีน เธอหารายได้ช่วยครอบครัวโดยการรับจ้างร้องเพลง และมีโอกาสได้เข้ามาร้องเพลงในวงการเพียงระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น เธอได้ออกอัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาไทย-จีน จำนวนทั้งหมด 6 ชุด ชุดละ 8 คู่เพลง รวมทั้งหมด 48 คู่เพลง หรือ 96 เพลงด้วยกัน ภายใต้การผลิตและจัดจำหน่ายโดยบริษัท ชัวร์ออดิโอ จำกัด สุวรรณามีผลงานเพลงจีนที่มีชื่อเสียงและเพลงไทยที่มีทำนองมาจากเพลงจีน เพลงในอัลบั้มที่ 4 ผลิตเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2544 เพลงชุดนี้มีความโดดเด่นเนื่องจากในอัลบั้มนี้มีเพลงไทยที่เป็นเพลงแปล

และเป็นเพลงที่แต่งขึ้นมาใหม่โดยใช้ทำนองเพลงจีน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้เพลงในอัลบั้มที่ 4 เป็นข้อมูลในการศึกษา

การศึกษานี้จะนอกจากจะทำให้ทราบถึงกลวิธีการดัดแปลงเพลงจีนเป็นเพลงไทยและความแตกต่างของความหมายของเพลงทั้งสองภาษาแล้ว ยังทำให้เข้าใจถึงแนวทางในการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการแปลเพลงจีนเป็นเพลงไทยสำหรับผู้สนใจในการแปลเพลงอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย
2. เพื่อเสนอแนวทางการแปลเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาวิเคราะห์วิธีการดัดแปลงเพลงจากต้นฉบับภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยและเปรียบเทียบความหมายของเพลงต้นฉบับกับเพลงฉบับแปล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกบทเพลงจากอัลบั้มเพลง “เพลง 2 ภาษาจีน-ไทย ของ สุวรรณา ชนากานต์” เนื่องจากมีการจับคู่เพลงที่มีทำนองเดียวกันไว้ให้แล้ว และเลือกเพลงจากอัลบั้มเพลง 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4 เนื่องจากมีเพลงที่เป็นที่นิยม คัดเลือกมาทั้งหมด 16 เพลง หรือ 8 คู่เพลง ดังนี้

ตาราง 1 ตารางชื่อเพลงจีนและเพลงไทย

คู่ที่	เพลงจีน	คำแปล	เพลงไทย
1.	海韵	เสียงคลื่น	ทะเลครวญ
2.	月亮代表我的心	พระจันทร์แทนใจฉัน	ดวงจันทร์แทนใจ
3.	今天不回家	วันนี้ไม่กลับบ้าน	วันนี้ไม่กลับบ้าน
4.	谁是心上人	ใครคือคนในใจ	ลืมแล้วเพื่อนใจ
5.	谁来爱我	ใครจะมารักฉัน	ทำไมทำฉันได้
6.	为爱高歌	ร้องเพลงเพื่อรัก	ปรีศนี้หัวใจ
7.	我要对你说	ฉันจะพูดกับคุณ	รักเหงาเศร้าทรวง
8.	你可知道我爱谁	คุณรู้ไหมว่าฉันรักใคร	เธอรู้อไหมว่าฉันรักใคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงกลวิธีการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย
2. เกิดองค์ความรู้ใหม่สำหรับผู้สนใจแปลเพลงจีนเป็นเพลงไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 สืบหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 รวบรวมเพลงไทยที่มีทำนองมาจากต้นฉบับเพลงจีน
- 1.3 รวบรวมเพลงจีนที่ถูกนำมาแปลหรือแต่งใหม่เป็นเพลงไทยโดยใช้ทำนองเดียวกัน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการดัดแปลงเพลงจีนเป็นเพลงไทยที่มีทำนองเดียวกัน ว่ามาจากกลวิธีการแปลแบบดัดแปลงหรือเกิดจากการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่
- 2.2 อธิบายถึงสาเหตุในการดัดแปลงเพลง
- 2.3 สรุปและอภิปรายผล

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลเพลง

1. แนวคิดเรื่องการแปลเพลง

ผู้ที่ศึกษาหรือกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการแปลเพลงยังมีอยู่น้อย มีเพียงศิลปินแห่งชาติ ผู้ประพันธ์นวนิยาย วินิตา ดิถียนต์ (2541, หน้า 61-70) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการแปลบันเทิงคดีไว้ว่าการแปลกวีนิพนธ์มีความแตกต่างจากการแปลเอกสารประเภทอื่น กล่าวคือการแปลกวีนิพนธ์ ไม่ว่าจะป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง นอกจากจะต้องรักษาความหมายให้ถูกต้องแล้ว ยังควรคำนึงถึงเรื่อง “รส” และ “บรรยายกาศ” ของภาษาต้นฉบับอีกด้วย ฉะนั้นผู้แปลไม่สามารถแปลโดยการพึ่งพาพจนานุกรมเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องเลือกสรรถ้อยคำและเรียบเรียง “รส” ของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปลให้ได้บรรยายกาศและตรงกับจุดมุ่งหมายของต้นฉบับมากที่สุด

จากแนวคิดข้างต้นสื่อให้เห็นว่าการแปลสื่อบันเทิงคดีมีมิติที่ซับซ้อนมากกว่าแค่ตัวหนังสือและความหมายที่สื่อผ่านตัวหนังสือ คือผู้แปลจะต้องไม่ใช่เพียงรู้ภาษา หากต้องสามารถเข้าใจและสัมผัสได้ถึงกลิ่นรสของภาษาต้นฉบับ และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาฉบับแปลให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของภาษาต้นฉบับมากที่สุด

2. แนวคิดเรื่องการแปลกวีนิพนธ์

Nida (1964, p.152) กล่าวว่าไว้ว่าการแปลสารที่เป็นบทกวี ผู้แปลจะต้องซาบซึ้งในภาษา และมีความสามารถมากกว่าการแปลสารในระดับร้อยแก้ว ส่วน Newmark (1995) กล่าวว่า ทั้งการใช้ภาษาและการเรียงคำล้วนมีความสำคัญในการแปลบทกวี ดังนั้นเมื่อในต้นฉบับใช้ภาษาในระดับใดฉบับแปลก็ต้องมีค่าที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากขึ้นเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงเป็นไปได้ไม่ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากปัจจัยด้านระดับคำศัพท์ หรือ ฉันทลักษณ์ของบทกวี อย่างไรก็ตาม Newmark มองว่าการแปลบทกวีเป็นเรื่องคุ้มค่าที่จะพยายาม และบทกลอนที่ดีที่สุดเรียกว่า “ปาฏิหาริย์แห่งความใกล้เคียง”

จากแนวคิดของ Nida และ Newmark สามารถเข้าใจได้ว่า การแปลกวีนิพนธ์อาจไม่สามารถแปลได้เทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ เนื่องด้วยปัจจัยด้านภาษาที่มีความหลากหลายต่างกัน บทกวีที่มีเอกลักษณ์ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการแปลโดยรักษาความหมายที่แท้จริงของภาษาต้นฉบับไว้ได้ใกล้เคียงต้นฉบับมากที่สุด พร้อมทั้งปรับบทให้สอดคล้องกับบทกวีในภาษาแปลจะทำให้งานแปลชิ้นนั้นคงคุณค่าไว้ได้

ผลการศึกษา

จากการศึกษาการดัดแปลงเพลงจากต้นฉบับภาษาจีนเป็นฉบับแปลภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า มีกลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลง ทั้งหมด 4 กลวิธี และการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. กลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลง

กลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลง เป็นกระบวนการแต่งเพลงที่มีพื้นฐานมาจากการแปลเป็นหลัก จากนั้นมีการดัดแปลงประโยคให้สอดคล้องกับทำนองเพลง โดยอาจมีการเพิ่มคำ ลดคำ ใช้คำเทียบเท่า หรือเปลี่ยนรูปแบบประโยค ดังนี้

1.1 กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล

การเติม (addition) หมายถึง การขยายความเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ชัดเจนของข้อความและเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านมิใช่การต่อเติมความพอใจของผู้แปล เช่น เพื่อการวิจารณ์เพื่อแสดงความรู้สึกหรือเพื่อออกความเห็นตรงกับเทคนิค Amplification และ Diffusion ของ Malone (สุพรรณิ ปันมณี, 2562, หน้า 22) ดังนั้นการเติมข้อมูลในบทแปล คือ การเพิ่มคำ กลุ่มคำ หรือวลี เพื่อเข้าไปในประโยคฉบับแปล โดยคำที่เพิ่มเข้ามานั้นไม่ปรากฏในต้นฉบับ การเติมข้อมูลในบทแปลสามารถทำได้เพื่อขยายความแสดงความกระจ่างในบทแปล การเติมข้อมูลในบทแปลเพลงอาจจะเป็นการเติมเพื่อให้เกิดความสวยงามของคำ หรือเพื่อให้บทเพลงมีสัมผัสที่คล้องจองกัน อย่างไรก็ตาม ไม่ควรเติมข้อมูลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกับต้นฉบับ เพราะจะทำให้ฉบับแปลกลายเป็นฉบับแปลที่ไม่น่าเชื่อถือได้

จากการศึกษาพบว่าเพลงที่ปรากฏกลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล ได้แก่ เพลงทะเลครวญ เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับภาษาจีน : “大海就要起风浪” (海韵)

ความหมาย : คลื่นลมกำลังจะมา

ฉบับแปลภาษาไทย : คลื่นลมก็แรงเหลือใจ ภัยใกล้จะมาถึงตัว (เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับภาษาจีน : “啊! 不是海浪” (海韵)

ความหมาย : อ่า! ไม่ใช่คลื่นทะเล

ฉบับแปลภาษาไทย : อ่า..ไหวไววนั้นมิใช่คลื่นลม (เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับภาษาจีน : “是我美丽的衣裳飘荡” (海韵)

ความหมาย : คือชุดสวยของฉันที่พริ้ว

ฉบับแปลภาษาไทย : พริ้วพร่างพรมนั้นคือผ้าแพรพรรณพลิ้ว (เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับภาษาจีน : “希望围绕你身旁” (海韵)

ความหมาย : หวังบินวนข้างกายเธอ

ฉบับแปลภาษาไทย : จะเฝ้าเวียนวนเห็นบินร่อนไปข้างกายเธอนั้น (เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับภาษาจีน : “去看那风浪” (海韵)

ความหมาย : ไปชมคลื่นลมนั้น

ฉบับแปลภาษาไทย : เทียวชมทะเลฟ้านั้นซู่คืนซู่วันมีคลาย (เพลงทะเลครวญ)

จากตัวอย่างที่ 1-5 จะพบว่าคำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำที่เพิ่มเข้าไปในฉบับแปล อาจจะเนื่องมาจากผู้แปลต้องการรักษาเนื้อหาของต้นฉบับไว้ให้ได้มากที่สุดและในขณะเดียวกันจำเป็นต้องตัดแปลงเนื้อเรื่องบางส่วนโดยการเพิ่มข้อความเข้าไปเพื่อให้เนื้อเรื่องมีสัมผัสที่คล้องจองไพเราะและเหมาะสมกับท่วงทำนองของต้นฉบับ สอดคล้องกับ กนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม (2662, หน้า 137) ที่กล่าวไว้ว่า ในการแปลต้องรู้จักตัด เติม และปรับข้อความเพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกของภาษาปลายทาง

นอกจากนี้ ทั้งยังพบการตัดแปลงคำในประโยค “女郎和你去看大海” (นวลนางไปชมทะเลกับเธอ) โดยมีการตัดแปลงคำว่า “和你” (กับเธอ) เป็นประโยคที่ว่า “เราเคียงคู่กัน” ซึ่งประโยคนี้ยังคงความหมายเดิมไว้อยู่ แต่ให้วงความหมายที่กว้างกว่าคำในต้นฉบับ สาเหตุที่มีการตัดแปลงเป็นประโยคนี้อาจจะเป็นเพราะผู้แปลต้องการให้เนื้อเรื่องมีความไพเราะโดยมีสัมผัสสระที่คล้องจองกัน คือคำว่า “กัน” สัมผัสสระกับคำว่า “นั้น” และ “วัน” ในท่อนถัดไป

นอกจากนี้ เพลงทะเลครวญยังมีลักษณะเด่นในการเล่นคำคือ มีการใช้คำแปลในภาษาจีน คำว่า “海鸥” แปลว่า “นกนางนวล” โดยผู้แต่งเลือกใช้คำว่า “นวลนาง” แทนความหมายของคำว่า “女郎” ที่แปลว่า “หญิงสาว” ในภาษาจีน ซึ่งตรงนี้อาจเป็นข้อได้เปรียบในภาษาไทยที่มีคำไวพจน์ให้เลือกใช้ได้หลายคำ

ตัวอย่างที่ 6

ต้นฉบับภาษาจีน : 月亮代表我的心 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : (พระจันทร์แทนใจฉัน)

ฉบับแปลภาษาไทย : เห็นพระจันทร์นั้นแทนใจฉันเอย / ดวงจันทร์เป็นพยานได้แทนหัวใจ (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 7

ต้นฉบับภาษาจีน : 你问我爱你有多深, 我爱你几分 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : เธอถามว่าฉันรักเธอลึกซึ้งเพียงไร ฉันรักเธอมากเท่าไร

ฉบับแปลภาษาไทย : จะถามกี่ครั้งจะตอบได้เพียง ว่ารักซาบซึ้งดวงมาน / จะถามกี่ครั้งก็ตอบเธอ
ว่าใจของฉันคงมั่น (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 8

ต้นฉบับภาษาจีน : 我的情不移, 我的爱不变 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : ความรู้สึกฉันไม่แปร ความรักฉันไม่เปลี่ยน

ฉบับแปลภาษาไทย : รักไม่แปรปรวนไป รักชั่วนิรันดร์ (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 9

ต้นฉบับภาษาจีน : 轻轻的一个吻, 已经打动我的心 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : จูบสักครั้งเบาๆ ก็ทำให้ใจฉันสะท้านแล้ว

ฉบับแปลภาษาไทย : หวังจูมพิตเธอสักหน่อย ความรักพลอยให้ใจหวั่นไหว (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 6-9 ต้นฉบับคือเพลง “月亮代表我的心 (พระจันทร์แทนใจฉัน)” ในฉบับแปลมีการเพิ่มคำว่า “เห็น” ในประโยค “เห็นพระจันทร์นั้นแทนใจฉันเอย” ซึ่งในต้นฉบับไม่มีคำนี้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้แปลต้องการให้ภาษาในฉบับแปลมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และอาจจะเพิ่มเข้าไปเพื่อให้ประโยคในฉบับแปลมีความต่อเนื่องจากท่อนเพลงก่อนหน้า ตัวอย่างที่ 6 ฉบับแปลอีกประโยคมีการเพิ่มคำว่า “เป็นพยาน” ในประโยค “ดวงจันทร์เป็นพยานได้แทนหัวใจ” อาจเนื่องจากผู้แปลต้องการให้มีการสัมผัสคล้องจอง โดยคำว่า “พยาน” จะสัมผัสสระกับประโยคก่อนหน้าคือคำว่า “กาล” ในประโยค “รักไม่แปรปรวนไป รักชั่วนิรันดร์”

ตัวอย่างที่ 9 ฉบับแปลดัดแปลงโดยเพิ่มคำว่า “หวัง” และคำว่า “ความรัก” ซึ่งการแปลโดยเพิ่มคำว่า “หวัง” ให้ความหมายว่า เรื่องนั้นยังไม่เกิดขึ้นแต่เป็นเพียงความหวัง ความอยาก หรือต้องการ แต่ในความหมายของต้นฉบับมีคำว่า “已经” นั้นหมายความว่า การกระทำนั้นได้เกิดขึ้นไปแล้ว ดังนั้นการเพิ่มคำในท่อนนี้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ ส่วนการเพิ่มคำว่า “ความรัก” เข้าไปในฉบับแปล ไม่ได้ทำให้ความหมายเดิมผิดเพี้ยนไปมากนัก

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับภาษาจีน : 徘徊的人 彷徨的心

ความหมายตรงตัว : คนเรรวน ใจโลเล

ฉบับแปลภาษาไทย : ดวงใจเธอหลายเล่ห์ รวนเรลิ้มบ้านลิ้มถิ่น

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับภาษาจีน : 今天不回家 为什么你不回家

ความหมายตรงตัว : วันนี้ไม่กลับบ้าน เหตุไฉนเธอไม่กลับบ้าน

ฉบับแปลภาษาไทย : ไม่กลับบ้านเป็นฉันใด เหตุไฉนไม่กลับมาเหมือนเคย

ตัวอย่างที่ 10 “徘徊的人 彷徨的心” ต้นฉบับหมายถึง “คนเรรวน ใจโลเล” แต่เพลงฉบับแปลแปลว่า “ดวงใจเธอหลายเล่ห์ รวนเรลิมบ้านลิมถิ่น” จะเห็นว่ามี การเติมข้อมูลเข้ามาคือ “ลิมบ้าน ลิมถิ่น” ซึ่งข้อความที่เพิ่มเข้าไป ไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงผิดเพี้ยนไป กลับทำให้เนื้อร้องมีความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 11 “今天不回家 为什么你不回家” ต้นฉบับหมายถึง “วันนี้ไม่กลับบ้าน เหตุไฉนไม่กลับบ้าน” แต่เพลงฉบับแปลแปลว่า “ไม่กลับบ้านเป็นฉันใด เหตุไฉนไม่กลับมาเหมือนเคย” พบว่ามีการเติมข้อความคือคำว่า “เหมือนเคย” นั้นตีความได้ว่า อดีตเคยกลับมาบ้านเป็นประจำแล้ว แต่ครั้งนี้ไม่กลับมาเหมือนเดิม การเพิ่มคำนี้เข้าไปไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป กลับทำให้ความหมายชัดเจนมากขึ้น แต่หากมองถึงต้นฉบับที่แท้จริงแล้ว ไม่ได้มีการกล่าวถึงการกลับมาในอดีตเลย

1.2 กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า

ในภาษาไทยมีข้อได้เปรียบในเรื่องคำศัพท์ คือ คำไทยความหมายเดียวกันมีหลายคำ หรือที่เรียกว่า คำไวพจน์ ในการแปลกวีนิพนธ์หากมีการใช้คำศัพท์ที่หลากหลายจะทำให้บทแปลนั้นมีเสน่ห์ การแปลเพลงเช่นกัน ในเพลงจีนคำว่า “คุณ” มีเพียงคำเดียวคือคำว่า “你” ในขณะที่ภาษาไทยมีคำที่ให้ความหมายเดียวกันหลายคำ โดยในบทแปลใช้คำว่า “ยอดชีวิต” แทนคำว่า “คุณ” กลวิธีนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hatim (อ้างอิงใน สุพรรณิ ปันมณี, 2562, หน้า 46) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องความเทียบเท่า (Connotative Equivalence) ไว้ว่า ระหว่างตัวบทในภาษาต้นทางกับบทแปลในภาษาปลายทางสามารถเกิดขึ้นเมื่อคำในต้นฉบับและบทแปลกล่าวถึงสิ่งใด สิ่งนั้นก่อให้เกิดความคิด ความรู้สึกทัศนคติ หรือภาพเดียวกันในใจของผู้เขียนและผู้อ่าน รวมไปถึงมิติทางภาษาด้านต่างๆ ดังนั้น ผู้แปลจะต้องมีคลังคำศัพท์ที่มาก เมื่อถึงเวลาแปลจึงสามารถเลือกใช้คำเทียบเท่าได้ง่าย เพลงที่พบกลวิธีการใช้คำเทียบเท่า ได้แก่ เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับภาษาจีน : 我爱你几分

(月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : ฉันรักเธอสักเท่าไร

ฉบับแปลภาษาไทย : ค้นหาเธอสักเท่าไร

(พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 12 คำว่า “爱” ในประโยคต้นฉบับ “我爱你几分” ฉบับแปลใช้คำว่า “ค้นหา” แทนคำว่า “รัก” สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากต้องการให้เสียงพยางค์ในฉบับแปล เท่ากับต้นฉบับคือ 6 พยางค์ เพื่อให้เนื้อร้องเข้ากับทำนองได้อย่างลงตัว หากใช้คำว่า “รัก” จะทำให้เพลงฉบับแปลมีเพียง 5 พยางค์ ตัวอย่างที่ 5 คำว่า “不移” และในประโยคต้นฉบับหมายถึง ไม่เปลี่ยนแปลง ฉบับแปล

ใช้คำว่า “ไม่แปรปรวน” และ “รักชั่วกาล” จะเห็นว่าฉบับแปลมีการดัดแปลงเนื้อหาโดยใช้คำว่า “รักชั่วกาล” แทนคำว่า “不变” (ไม่เปลี่ยนแปลง) ซึ่งไม่ได้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนมากนัก สาเหตุนี้อาจจะเนื่องมาจากคำในภาษาไทยมีวงความหมายที่แคบกว่าในภาษาจีน การดัดแปลงคำในฉบับแปลจะทำให้เนื้อเรื่องไม่ซ้ำซากและมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 13

ต้นฉบับภาษาจีน : 为什么你不回家 (今天不回家)

ความหมายตรงตัว : เหตุใดเธอไม่กลับบ้าน

ฉบับแปลภาษาไทย : ยอดชีวิตเหตุใดไม่มา (วันนี้ไม่กลับบ้าน)

ตัวอย่างที่ 13 “为什么你不回家” ต้นฉบับหมายถึง “เหตุใดเธอไม่กลับบ้าน” เพลงฉบับแปลคือ “ยอดชีวิตเหตุใดไม่มา” จะพบว่ามีการใช้สรรพนามที่ไม่ตรงกับต้นฉบับ โดยฉบับแปลเลือกใช้คำที่อยู่ในวงความหมายเดียวกันคือ “ยอดชีวิต” แทนคำว่า “你” (เธอ) ซึ่งถือว่าไม่ผิด เพราะคำว่า “ยอดชีวิต” เป็นคำสรรพนามที่ใช้เรียกคนรัก บทแปลเลือกใช้คำว่า “ยอดชีวิต” อาจจะเป็นเนื่องมาจากต้องการให้มีการสัมผัสคล้องจองกับคำว่า “ฉัน” ในท่อนก่อนหน้าคือ “ขอช่วยส่งคืนฉัน”

1.3 กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค

การเปลี่ยนโครงสร้างประโยค คือ การเปลี่ยนแปลงหน้าที่หรือตำแหน่งของคำ เช่น การเปลี่ยนจากกรรมเป็นประธาน เมื่อต้องการเน้นความสำคัญของกรรม นอกจากนี้ การเปลี่ยนโครงสร้างประโยคสามารถทำได้ในกรณีที่โครงสร้างในภาษาต้นทางไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง เพลงที่พบกลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคคือเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

ตัวอย่างที่ 14

ต้นฉบับภาษาจีน : 今天不回家 (今天不回家)

ความหมายตรงตัว : วันนี้ไม่กลับบ้าน

ฉบับแปลภาษาไทย : บ้านนี้คอยรักคืน (วันนี้ไม่กลับบ้าน)

การเปลี่ยนโครงสร้างในที่นี้คือการเปลี่ยนรูปประโยคจากกรรมเป็นประธาน ตัวอย่างที่ 14 ต้นฉบับคือ “今天不回家” (วันนี้ไม่กลับบ้าน) “บ้าน” ทำหน้าที่เป็นกรรม แต่ฉบับแปลเปลี่ยนให้กรรมทำหน้าที่เป็นประธาน คือ “บ้านนี้คอยรักคืน” อีกทั้งได้มีการเปลี่ยนกริยา “คอย” และระบุกรรมใหม่ขึ้นคือคำว่า “รัก” ซึ่งในที่นี้อาจหมายถึงคนรัก การดัดแปลงเพลงในท่อนนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงผิดเพี้ยนไปนัก ภาษาในต้นฉบับต้องการเน้นการกระทำคือ “ไม่กลับ” แต่ในฉบับแปลต้องการเน้นกรรมของประโยคคือ “บ้าน” จึงเปลี่ยนโครงสร้างจากกรรมเป็นประธาน

1.4 กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่

กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ที่พบในเพลงไม่ถือว่าเป็นการแต่งเนื้อร้องใหม่ เนื่องจากกลวิธีดังกล่าวพบเพียงบางวรรคของเนื้อเพลงทั้งหมด นอกจากนี้ กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ในเพลงฉบับแปลยังคงรักษาเนื้อหาบางคำของประโยคในต้นฉบับ จึงไม่ใช่การแต่งขึ้นใหม่ทั้งหมด แต่ยังคงความหมายของคำบางคำในต้นฉบับไว้ด้วย เพลงที่พบกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่มีเพียงเพลงเดียวคือเพลงดวงจันทร์แทนใจ

ตัวอย่างที่ 15

ต้นฉบับภาษาจีน : 我的情也真, 我的爱也真 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : ความรู้สึกฉันก็จริงใจ ความรักฉันก็จริงใจ

ฉบับแปลภาษาไทย : ฉันขอตอบคำเธอด้วยจริงใจ (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 16

ต้นฉบับภาษาจีน : 你去想一想, 你去看一看 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : เธอลองคิดสักนิด เธอลองดูสักหน่อย

ฉบับแปลภาษาไทย : ขอให้เธอจงมอง ฟากฟ้านั้นคราวใด (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 15 “我的情也真, 我的爱也真” (ความรู้สึกฉันก็จริงใจ ความรักฉันก็จริงใจ) เป็นการดัดแปลงโดยแต่งเนื้อความใหม่เลย คือ ประโยค “ฉันขอตอบคำเธอด้วยจริงใจ” ซึ่งในต้นฉบับไม่ได้มีการกล่าวถึง “การตอบคำถาม” เลยอย่างไรก็ตาม ฉบับแปลยังคงรักษาคำที่มีอยู่ในต้นฉบับไว้ คือคำว่า “จริงใจ” ในต้นฉบับใช้คำว่า “真” ในประโยค 我的情也真, 我的爱也真。

ตัวอย่างที่ 16 “你去想一想, 你去看一看” (เธอลองคิดสักนิด เธอลองดูสักหน่อย) ฉบับแปลใช้การดัดแปลงโดยแต่งเนื้อหาขึ้นใหม่ คือ ประโยค “ขอให้เธอจงมอง ฟากฟ้านั้นคราวใด” ในขณะที่ต้นฉบับไม่มีการเอ่ยถึงคำว่า “ห้องฟ้า” หรือ “ฟากฟ้า” เลย อีกทั้งต้นฉบับมีคำว่า “คิด” (想) แต่ฉบับแปลกลับไม่มี อย่างไรก็ตาม ฉบับแปลยังคงรักษานัยยะของต้นฉบับ คือรูปประโยค ขอร้อง และรักษาคำว่า “看” (มอง) ไว้ด้วย สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากต้องการให้มีสัมผัสที่คล้องจองกับประโยคก่อนหน้า คือต้องการให้คำว่า “นั่น” สัมผัสสระกับคำว่า “มัน” ในประโยค “จะถามกี่ครั้งก็ตอบเธอ ว่าใจของฉันคงมัน”

2. การแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่

การแปลเนื้อเพลงต้องคำนึงถึงทั้งเรื่องความหมายและทำนอง หากเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่ยากเกินไป หรือง่ายเกินไปเมื่อนำมาแปลอาจจะไม่เหมาะสมกับทั้งความหมายและทำนอง ผู้แต่งจึงนำเพียงทำนองของเพลงในวัฒนธรรมจีนเพื่อมาถ่ายทอด โดยการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะดังนี้

2.1 เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ

เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ คือเพลงที่อ้างอิงเค้าโครงเนื้อหาหรือความหมายของเพลงต้นฉบับในการแต่งเนื้อร้องใหม่ โดยอาจจะตัดความหมายบางตอน เพิ่มเนื้อหาบางอย่าง หรือขยายความเนื้อหาจากต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 17 เพลง 谁来爱我 และ เพลงทำไมทำฉันได้

ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบเนื้อเพลง 谁来爱我 และ เพลงทำไมทำฉันได้

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
你曾经对我说过 永远的爱我 谁知道你的话儿 都是在骗我 你狠心抛弃我， 也不管我死活 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我 ---Music---	เธอเคยบอกกับฉันว่าจะรัก ฉันตลอดไป ใครจะรู้ว่าคำพูดเธอนั้นล้วน ลวงหลอก คุณทิ้งฉันอย่างไรดำ ยังไม่ สนว่าฉันจะเป็นจะตาย ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใครจะ มารักฉัน ไม่รู้ว่าจะใครจะมารักฉัน .....ดนตรี.....	เมตตาเธอ เห็นว่าเธอเคยถูกรัก ควักใจให้แหลกลาญ จึงได้สงสาร รับพยาบาลหัวใจ ให้เธอ เอายากลั่นจากดวงใจ เอกาย อุ้นคอยปรนเปรอ ด้วยรักเสมอ ฉันยอมให้เพื่อเธอ ทุกยาม ทำไมถึงทำกับฉันได้ .....ดนตรี.....
想起了心里难过 我对你不错 我的心为了你 没有放下过 怕你冷 怕你热 怕你渴 怕你饿 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我 ---Music---	คิดแล้วเศร้าใจ ฉันทำดีกับเธอ ใจของฉันเพื่อเธอ ไม่เคย ทอดทิ้ง กลัวเธอหนาว กลัวเธอร้อน กลัวเธอกระหาย กลัวเธอหิว ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใครจะ มารักฉัน ไม่รู้ใครจะมารักฉัน .....ดนตรี.....	พราวดวงใจ मैं ผู้หญิงที่สุดรัก รักเธอสุดแสน เป็นการตอบแทนแค้นที่เธอ รับมาหรือไร ฉันมิใช่ ผู้ทำเธอ ฉันคือผู้ประโลมใจ ให้เธอสดใส ทั้งหวังดีก็คิดเหนือ ใคร ทำไมถึงทำกับฉันได้.. .....ดนตรี.....
你从来没有给我 一点儿快乐 我命里注定要受 你的折磨 爱是枷 情是锁 我偏愿受折磨 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我 ---Music---	เธอไม่เคยให้ความสุขฉันเลย สักนิด ชีวิตฉันถูกลิขิตให้ได้รับ ความทรमानจากเธอ ความรักคือกุญแจ เสนหาคือ โซ่ตรวน ฉันถูกทรमान ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใครจะ มารักฉัน ไม่รู้ว่าจะใครจะมารักฉัน .....ดนตรี.....	โกรธเคืองใครแล้วโยเธอไม่แก้ แค้นนั้นคืนแก่เขา โยเธอกลับเอาแค้นมาระบายให้ ฉันรับกรรม ฉันทำผิดอะไรไป เธอจึงได้แก้งักระทำ ให้ฉันชอกช้ำ ฉันรักเธอรักเธอ ทุกยาม ทำไมถึงทำกับฉันได้ .....ดนตรี.....
想起了心里难过 我对你不错	คิดแล้วเศร้าใจ ฉันทำดีกับ เธอ	ฆ่าฉันตายแล้วความเจ็บเธอจะ หายแค้นใจได้หรือ

ตาราง 2 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
我的心为了你没 有放下过 怕你冷 怕你热 怕你渴 怕你饿 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我	ใจของฉันเพื่อเธอ ไม่เคย ทอดทิ้ง กลัวเธอหนาว กลัวเธอ ร้อน กลัวเธอกระหาย กลัว เธอหิว ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใคร จะมารักฉัน ไม่รู้ใครจะมารักฉัน	โลกคงระบือรำลือว่าเธอแค้น แค้นยิ่งใหญ่ ปล่อยคนผิดให้ลอยนวล ส่วนฉันสิเธอทำลาย สาสมใจไหม ฉันรักเธอรักเธอ เหนือใคร ทำไมถึงทำกับฉันได้

เนื้อหาในเพลงต้นฉบับเป็นการแสดงถึงความน้อยเนื้อต่ำใจในความรัก แสดงให้เห็นจากประโยค “谁来爱我” (ใครจะมารักฉัน) โดยอธิบายให้เห็นว่าในอดีตคนรักเคยบอกรักจากประโยค “你曾经对我说过永远的爱我，谁知道你的话儿都是在骗我” (เธอเคยบอกว่ารักฉันตลอดไป ใครจะไปรู้ว่าคำพูดเธอนั้นลวงหลอก) นอกจากนี้ ยังมีการเปรียบเทียบความรักของตนกับคนรัก โดยแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่กล่าวถึงไม่มีความรักให้ แสดงให้เห็นจากประโยค “你狠心抛弃我，也不管我死活” (คุณทิ้งฉันอย่างใจดำ และไม่สนใจคำพูดฉัน) หรือประโยค “你从来没有给我一点儿快乐” (คุณไม่เคยทำให้ฉันมีความสุขเลยสักนิด) และยังเน้นย้ำให้เห็นว่า ในทางกลับกันผู้ร้องมีความหวังโยอย่างไร จากประโยค “怕你冷 怕你热 怕你渴 怕你饿” (กลัวเธอหนาว กลัวเธอร้อน กลัวเธอกระหาย กลัวเธอหิว)

ในเพลงไทยแตกต่างจากเพลงจีน คือ ในเพลงไทยแสดงให้เห็นถึงที่มาของคนรักว่าในอดีตเคยออกหักซึ้งรักมาแล้วจากประโยค “เมตตาเธอ เห็นว่าเธอเคยถูกรักควักใจให้แหลกลาญ จึงได้สงสาร รับพยาบาลหัวใจให้เธอ” และผู้ร้องแสดงให้เห็นความรักของตนที่มีต่อคนรัก จากประโยค “เอายากลั่น จากดวงใจ เอากายอุ่นคอยปรนเปรอ ด้วยรักเสมอ ฉันยอมให้เพื่อเธอทุกยาม” นอกจากนี้ในเพลงไทยไม่ได้มีการเปรียบเทียบการแสดงออกทางความรัก แต่เป็นการรำพึงรำพันและตัดพ้อว่าคนรักทำไม่ดีกับตน จากประโยค “โกรธเคืองใครแล้วโยเธอไม่แค้นนั้นคืนแก่เขา โยเธอกลับเอาแค้นมาระบายให้ฉัน รับกรรม”

ทั้งสองเพลงนี้มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน คือ ทั้งสองเพลงผู้ร้องแสดงให้เห็นถึงความน้อยเนื้อต่ำใจในความรักที่ไม่สมหวัง และมีการขยายความเรื่องความรักของผู้ร้องต่อคนรัก แต่การแสดงออกทางความรักของทั้งสองเพลงนั้นแตกต่างกันคือ เพลงจีนแสดงความรักด้วยความหวังโย ในขณะที่เพลงไทยแสดงความรักด้วยการยอมพลีกาย เพลงนี้แสดงให้เห็นถึงว่าเพลงไทยแสดงออกอย่างเปิดเผยมากกว่า อาจจะเป็นเพราะสังคมไทยเปิดกว้างในเรื่องความรัก

ตัวอย่างที่ 18 เพลง你可知道我爱谁 และ เพลงเธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร

ตาราง 3 ตารางเปรียบเทียบเนื้อเพลง你可知道我爱谁 และ เพลงเธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
你可知道我爱谁 心上人是哪一位 比你温柔一千倍 比他可爱一万倍 一点儿也不虚伪 受到了创伤不流 泪 爱的路上不徘徊 象激流中的鱼儿 永远不气馁 真叫 人敬佩 ---Music---	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร คนในใจฉันคือคนไหน อ่อนโยนกว่าเธอเป็นพันเท่า น่ารักกว่าเธอเป็นหมื่นเท่า ไม่เสแสร้งเลยสักนิด ได้รับบาดเจ็บก็ไม่ร้องไห้ บนทางรักไม่วนเวียน ดั่งปลาในน้ำที่ไหลเชี่ยว ไม่ถอดใจตลอดไป ช่างน่า เลื่อมใสจริง .....ดนตรี.....	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใครใจ ผูกพัน ใครคนนั้นฉันเฝ้ามอง เพียงพบกันฉันเฝ้าแลมอง ในหัวใจแอบจ้องปองไว้ เขานั่นอยู่ในดวงใจ ฉันหลงรักใคร่ห่วงใยในกัน กินหรือนอนก็ยังรำพัน ส่งจิตใจฝันละเมอ เฝ้าเหม่อมองมิวาย เขาคือ ชายแห่งดวงใจ .....ดนตรี.....
你可知道我爱谁 心上人是哪一位 比你温柔一千倍 比他可爱一万倍 一点儿也不虚伪 受到了创伤不流 泪 爱的路上不徘徊 象激流中的鱼儿 永远不气馁 真叫人敬佩	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร คนในใจฉันคือคนไหน อ่อนโยนกว่าเธอหนึ่งพันเท่า น่ารักกว่าเธอหนึ่งพันเท่า ไม่เสแสร้งเลยสักนิด ได้รับบาดเจ็บก็ไม่ร้องไห้ บนทางรักไม่วนเวียน ดั่งปลาในน้ำที่ไหลเชี่ยว ไม่ถอดใจตลอดไป ทำให้คนเลื่อมใสจริงๆ	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใครใจ ชื่อตรง ยังลุ่มหลงไม่เสื่อมคลายไป เขานั่นน่ารักยิ่งกว่าใครๆ ชายไหนใดก็ไม่เทียมทัน แมนหากจ้องมองตากัน คงพบเขานั่นอยู่กลางนัยนา เงาเขาซ่อนอยู่ในแววตา แนบเสนาหา หัวใจยิ่งกว่าชายทั้งปวง เขาขีดทรวงฉันอยู่เนิ่นนาน

เพลง “เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร” มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเพลงต้นฉบับ โดยอาศัยเค้าโครงเนื้อร้องของเพลง “你可知道我爱谁” เนื่องจากเนื้อหาหลักของเพลงมีประเด็นร่วมกันคือการตั้งคำถามว่ารู้หรือไม่ว่าผู้ร้องรักใคร และคนนั้นที่ฉันรักเป็นคนที่น่ารัก ดังประโยค “รู้ไหมว่าฉันรักใคร คนนั้นน่ารักกว่าใครๆ” หากแต่เพลง “เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร” มีการขยายความของเนื้อหาที่มากกว่าเพลงต้นฉบับคือ ต้นฉบับกล่าวว่า “你可知道我爱谁, 心上人是哪一位” (เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร คนในใจฉันคือคนไหน) แต่เพลงไทยคือ

“เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร่ใจผูกพัน
 ใครคนนั้นฉันใฝ่ใจปอง
 เพียงพบกันฉันเฝ้าแลมอง
 ในหัวใจแอบจ้องปองไว้
 เขานั้นอยู่ในดวงใจ
 ฉันหลงรักใคร่ห่วงใยในกัน
 กินหรือนอนก็ยั้งรำพัน
 ส่งจิตใจฝันละเมอ
 เฝ้าเหม่อมองมิวาย เขาคือชายแห่งดวงใจ”

ซึ่งจะเห็นว่าเพลงฉบับดัดแปลงได้แต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ โดยใช้การขยายความเพื่อบรรยายลักษณะของชาย “คนที่หมายปอง” สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้แต่งในการใช้จินตนาการสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้แต่งต้องการให้เนื้อร้องมีเนื้อหาที่หลากหลาย ไม่ให้เกิดการจำเจซ้ำไปซ้ำมา

2.2 เพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ

เพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ คือ เพลงที่สันนิษฐานว่าแต่งขึ้นใหม่ เนื่องจากเนื้อหาหรือเค้าโครงของเพลงไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย จากการศึกษาพบเพียงเพลงเดียวที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับเพลงต้นฉบับ คือ เพลงลืมแล้วเพื่อนใจที่ใช้ทำนองเพลงของ “谁是心上人”

ตัวอย่างที่ 19 เพลง 谁是心上人 และ เพลงลืมแล้วเพื่อนใจ

ตาราง 4 ตารางเปรียบเทียบเพลง 谁是心上人 และ เพลงลืมแล้วเพื่อนใจ

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
星和月不离分	ดาวและเดือนไม่แยกกัน	เฝ้าเพื่อครวญถึงเพื่อน
又到了夜深沉	ถึงค่ำคืนที่เงียบสงัดอีก	ใจ
多情人儿要找寻	แล้ว	อยู่ยังหนใดเล่าเออ
找寻他的心上人	คนรักมากมายต้องการ	เฝ้าเพื่อคอย คอยคอย
只有街灯放光明	ตามหา	คอยแก้ว
帮忙在找寻	ตามหาคนในใจเขา	นอนยังฝันละเมอเพื่อ
谁是我的心上人	มีเพียงไฟถนนที่ส่องสว่าง	พรั่
谁是我的心上人	กำลังช่วยตามหา	เคยฝากใจกันไว้ไม่จำ
---Music---	ใครคือคนในใจของฉัน	ลืมน้ำคำพรั่หรือไร
花和叶不离分	ใครคือคนในใจของฉัน	ปล่อยฉันทนทุกข์ครอง
又到了夜深沉	.....ดนตรี.....	หมองไหม้
多情人儿又在等	ดอกและใบไม่แยกกัน	ดูสินะน้ำใจไม่ตรง
在等他的心上人	ถึงค่ำคืนที่เงียบสงัดอีก	.....ดนตรี.....
悄悄走近你身边	แล้ว	ไอ้หัวใจหนอไม่ตรง

ตาราง 4 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
轻轻地问一问	คนรักมากมายกำลังรออีก	ให้คอยพะวงไม่วาย
谁是你的心上人	แล้ว	หลอกชิตชมเล่าโลม
谁是你的心上人	กำลังรอคนในใจเขา	แล้วหน่าย
	ค่อยๆ เดินไปใกล้ๆ ข้าง	ใจใจหนอผู้ชายร้ายจริง
	กายเธอ	เพียงหวานคำหวานๆ
	ถามสักคำเบาๆ	เพื่ออิง
	ใครคือคนในใจของฉัน	แต่แล้วเธอกลับทิ้งไป
	ใครคือคนในใจของฉัน	โอ้หนอเธอช่างทำฉันได้
		ลืมเสียแล้วเพื่อนใจ ทั้ง
		ให้คอย

เพลง “ลืมแล้วเพื่อนใจ” มีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่และใช้ทำนองของเพลง “谁是心上人” (ใครคือคนในใจ) ผู้วิจัยพบว่า เพลงนี้มีความแตกต่างด้านฉากและเนื้อหาของเพลง จึงขอแยกการอธิบายไว้ 2 ประเด็นคือ ด้านฉากและเนื้อหา ดังนี้

ด้านฉาก

แม้ว่าทั้งสองเพลงจะมีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกัน แต่สิ่งที่ทำให้รู้ได้ชัดเจนคือ ในเพลงจีนจะแสดงให้เห็นภาพฉากในเพลง คือ มีการเอ่ยถึงธรรมชาติ เช่น ดวงดาว พระจันทร์ ดอกไม้ ไม้ เป็นต้น ในขณะที่เพลงภาษาไทยไม่ปรากฏคำดังกล่าว โดยเพลงไทยจะกล่าวถึงเนื้อหาเพลงไปตรงๆ ไม่มีการนำธรรมชาติมาเปรียบเทียบ

ด้านเนื้อหา

ในเพลงจีนมีเพียงเนื้อหาที่ต้องการ “ตามหาคนรัก” (找寻他的心上人) และตั้งคำถามว่า “ใครคือคนในใจ” (谁是你的心上人) ในขณะที่เพลงไทยแสดงให้เห็นถึงข้อมูลในอดีตว่า บุคคลที่เพลงกล่าวถึงเคยมีความรักความผูกพันกันจากประโยค “เคยฝากใจกันไว้ไม่จำ ลืมน้ำคำพร่ำหรือไร”

เพลงทั้งสองเพลงนี้แม้จะมีเนื้อหาที่กล่าวถึงคนรักเหมือนกัน แต่เนื้อหาไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากในเพลงจีน “คนรัก” ที่ถูกกล่าวถึงนั้นไม่ปรากฏให้เห็น ในขณะที่เพลงไทยจากเนื้อหาทั้งหมดของเพลงทำให้รู้ได้ว่ามี “คนรัก” ประกอบอยู่ในเพลงด้วย

ตัวอย่างที่ 20 เพลง为爱高歌 และ เพลงปรีศนีหัวใจ

ตาราง 5 ตารางเปรียบเทียบเพลง为爱高歌และ เพลงปรีศนีหัวใจ

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
不知道是你是我	ไม่รู้ว่าคือฉันคือเธอ	บนความโศกศัลย์ของใจ
不知道是你是我	ไม่รู้ว่าคือฉันคือเธอ	ดวงหนึ่ง
造成了今天的大错	สร้างความผิดที่ร้ายแรงในวันนี้	เป็นความสุขซึ่งของใจ
今天的大错		

ตาราง 5 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
我爱你 你也爱我 也不会造成这样错 你已经失掉了一个 又失掉了一个 —Music— 我心里永远有你 你心里永远有我 过去的我也会有错 你也有错 我爱你 你也爱我 真诚的相爱才快乐 希望你幸福的生活 幸福的生活 —Music— 天上有白云飘过 地上有轻风吹过 到处是鲜花儿朵朵 鲜花儿朵朵 我爱你 你也爱我 美满的家度多快乐 让我们为真爱高歌 为真爱高歌	ความผิดที่ร้ายแรงในวันนี้ ฉันรักเธอ เธอก็รักฉัน ก็จะไม่สร้างความผิดแบบนี้ เธอได้สูญเสียคนคนหนึ่งไปแล้ว และก็สูญเสียไปอีกคน .....ดนตรี..... ในใจฉันมีเธอตลอดไป ในใจฉันมีเธอตลอดไป ฉันคนเดิมที่เคยทำผิดพลาด ฉันก็เคยทำผิดพลาด ฉันรักเธอ เธอก็รักฉัน รักกันอย่างจริงใจจึงจะมีความสุข หวังว่าเธอจะมีชีวิตที่สุขสมหวัง ชีวิตที่สุขสมหวัง .....ดนตรี..... บนฟ้ามีเมฆขาวลอยผ่าน พื้นดินมีลมพัดผ่าน ดอกไม้แบ่งบานไปทุกที่ ดอกไม้แบ่งบาน ฉันรักเธอ เธอก็รักฉัน ครอบครัวที่สมบูรณ์ช่างมีความสุข พวกเราาร้องเพลงเพื่อรักแท้กัน ร้องเพลงเพื่อรักแท้กัน	อีกดวง บนความขอกข้าฉันน้ำตาร่วง เป็นความชื่นทรวงสมปองของ เธอ ยุติธรรมแล้วละหรือ คนหัวใจซื่อต้องน้ำตาเอ่อ คนหลงเช่นเธอสำราญเริงร่า ดินและฟ้ายังคุ้มครอง .....ดนตรี..... เป็นความผิดใหม่ที่ใจคิดซื่อ เป็นความผิดหรือที่คอยสนอง เป็นความผิดใหม่ที่ใจทุกห้อง มอบเป็นเครื่องลง รักเล่น ของเธอ ตอบให้ฉันรู้ได้ไหม ว่ารักที่ให้เธอนั้นฉันเชื่อ ตอบฉันซิเธอขอฟังซักคำ จะได้จำไว้สอนใจ

เพลง “ปรศนิหัวใจ” มีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่และใช้ทำนองของเพลง “为爱高歌” (ร้องเพลงดั่งๆ เพื่อรัก) ผู้วิจัยพบว่า เพลงนี้มีความแตกต่างด้านฉากและเนื้อหาของเพลง จึงขอแยกการอธิบายไว้ 2 ประเด็นคือ ด้านฉากและเนื้อหา ดังนี้

ด้านฉาก

เพลงจีนมีการใช้กลวิธีอุปลักษณ์เพื่อนำมาเปรียบกับกาลเวลา แสดงให้เห็นถึงกาลเวลาที่ผ่านไป และเป็นเสมือนการเริ่มต้นใหม่ แสดงให้เห็นจากประโยค “บนฟ้ามีเมฆขาวลอยผ่าน พื้นดินมีลมพัดผ่าน ดอกไม้สดแบ่งบานไปทุกที่” (天上有白云飘过, 地上有轻风吹过, 到处是鲜花儿朵朵) ในขณะที่เพลงไทยไม่มี

ด้านเนื้อหา

เพลง “为爱高歌” เป็นการพรรณนาถึงความรักของคนสองคนที่ทำ แสดงให้เห็นจากประโยค “เกิดเป็นข้อผิดพลาดครั้งใหญ่ในวันนี้” (造成了今天的大错) แต่ทั้งสองคนยังคงรักกัน และผู้ร้องยังได้ให้แนวคิดว่าการจะมีรักที่มีความสุขต้องเกิดจากความจริงใจต่อกัน โดยแสดงให้เห็นจากประโยค “รักกันอย่างจริงใจจึงมีความสุข หวังว่าชีวิตเธอจะมีความสุข” (真诚的相爱才快乐, 希望你幸福的生活) และทิ้งท้ายด้วยการจบวรรคสุดท้ายของเพลงด้วยการอวยพร แสดงให้เห็นจากประโยค “ให้พวกเราร้องเพลงดังๆ เพื่อรักแท้ ร้องเพลงเพื่อรักแท้” (让我们为真爱高歌, 为真爱高歌)

เพลงฉบับดัดแปลง พรรณนาถึงความผิดหวังในรักของผู้ร้อง และความโศกเศร้าในขณะที่คนรักกลับมีความสุข แสดงให้เห็นจากประโยค “บนความโศกสัลย์ของใจดวงหนึ่ง เป็นความสุขซึ่งของใจอีกดวง บนความขอกซ้ำฉันน้ำตาาร่วง เป็นความชื่นทรวงสมปองของเธอ”

แม้เพลงทั้งสองจะมีการกล่าวถึงความผิดหวังในความรัก แต่เพลงต้นฉบับในตอนสุดท้ายของเพลงเป็นการอวยพรความรัก แต่เพลงไทยไม่มี โดยเพลงไทยจะเป็นเนื้อหาที่ผิดหวังทั้งเพลง เพลงนี้จึงเป็นการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงของเพลงต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 21 เพลง我要对你说 และ เพลงรักเหงาเศร้าทรวง

ตาราง 6 ตารางเปรียบเทียบเพลง我要对你说 และ เพลงรักเหงาเศร้าทรวง

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
有谁能了解我	มีใครสามารถเข้าใจฉัน	ไม่มีใครเข้าใจตัวฉัน
谁能了解我	ใครสามารถเข้าใจฉัน	คอยรักนั้นอยู่ช้านาน
只有那春风知道我	มีเพียงลมแห่งฤดูใบไม้ผลินั้นรู้จักฉัน	มีเพียงลมพลิ้วพัดพาแล้วเลยผ่าน
知道我寂寞	รู้ว่าฉันโดดเดี่ยว	เจ็บปวดร้าวรานมิปล้นจาง
爱的树情的花	ต้นไม้แห่งรัก ดอกไม้แห่งเสน่ห์หา	เปรียบดังผกาเฝ้าคอยน้ำค้าง
哪一天才结果	วันไหนจึงจะเกิดผล	พรมพรายกลีบปลางฉันใด
远方有人在呼唤	มีคนทางไกลกำลังเรียกหา	ฉันเหมือนดังผกาเฝ้าเศร้าใจ
不是呼唤我 呀呼唤我	ไม่ได้เรียกฉัน อะเรียกฉัน	ข้าหทัยซิมเซา ยิ่งข้าซิมเซา
—Music—	.....ดนตรี.....	.....ดนตรี.....
我要有人爱我	ฉันต้องการให้มีคนรักฉัน	แหวแต่เสียงเรียกจากความรัก
有人来爱我	มีคนมารักฉัน	ไม่รู้จักเลยแม้เงา
梦幻的青春怕错过	กลัวพลาดฝันในวัยเยาว์	มองดูความรักใครๆ แล้วใจเศร้า
我要对你说	ฉันจะบอกกับเธอ	เปล่าเปลี่ยวหนอเราเศร้าจริง
爱的树情的花	ต้นไม้แห่งรัก ดอกไม้แห่งเสน่ห์หา	จะมีหรือใคร เอื้อใจพักพิง
哪一天才结果	วันไหนจึงจะเกิดผล	เป็นที่แอบอิงอุทัย
远方有人在呼唤	มีคนทางไกลกำลังเรียกหา	โหยหาคนรักมาชื่นใจ
不是呼唤我 呀呼唤我	ไม่ได้เรียกฉัน อะเรียกฉัน	โกล่ช่างไร้จริงเรา เหงาเหงาเศร้าทรวง
—Music—	.....ดนตรี.....	.....ดนตรี.....

ตาราง 6 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
爱的树情的花	ต้นไม้แห่งรัก ดอกไม้แห่งเสน่หา	จะมีหรือใครเอื้อใจพักพิง เป็นที่แอบ
哪一天才结果	วันไหนจึงจะเกิดผล	อิงอุทัย โหยหาคนรักมาชื่นใจ
远方有人在呼唤	มีคนทางไกลกำลังเรียกหา	โผช่วงไร้จริงเรา เหนงเหงาเศร้าทรวง
不是呼唤我 呀呼唤我	ไม่ได้เรียกฉัน อะเรียกฉัน	ไอ้ฉันเหงาเศร้าทรวง

เพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” เป็นเพลงที่ประพันธ์เนื้อร้องขึ้นใหม่ โดยอาศัยเค้าโครงของเนื้อร้อง “我要对你说” เนื่องจากเนื้อหาของเพลงในภาพรวมมีการสื่อความหมายในประเด็นเดียวกัน คือ “ไม่มีใครเข้าใจ รอคอยความรัก สุดท้ายไม่สมหวัง” ตัวอย่างประโยคที่คาดว่าเกิดจากการดัดแปลงมา เช่น “有谁能了解我” หมายถึง จะมีใครเข้าใจฉัน ซึ่งความหมายแฝงคือ ไม่มีใครเข้าใจฉัน เป็นประโยคที่แสดงถึงความน้อยเนื้อต่ำใจ และในเพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” ได้ใช้กลวิธีการแปลแบบดัดแปลงโดยไม่แปลตรงตัวตามภาษาจีน แต่แปลเป็นภาษาที่กระจ่างชัด ไม่ต้องอาศัยการตีความ คือ “ไม่มีใครเข้าใจฉัน”

แต่เพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” จะมีเนื้อหาหรือรายละเอียดของเพลงมากกว่าเพลงต้นฉบับ ซึ่งคาดว่าเป็นการประพันธ์ขึ้นใหม่จากจินตนาการของผู้แต่ง เช่น ประโยค “มองดูความรักใครๆ แล้วใจเศร้าเปล่าเปลี่ยวหนอเราเศร้าจริง จะมีหรือใคร เอื้อใจพักพิง เป็นที่แอบอิงอุทัย” จะเห็นว่าไม่มีเนื้อหาที่ตรงกับเพลงจีนเลย

เพลงทั้งสองเพลงมีเนื้อหาที่สัมพันธ์กัน โดยคาดว่าเพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” ได้อาศัยเค้าโครงทางความหมายของเพลง “我要对你说” นำมาเป็นเพลงต้นแบบเพื่อดัดแปลงเพิ่มเนื้อหาและประพันธ์ขึ้นใหม่เพื่อให้สื่อความหมายและอารมณ์ของเพลงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความไพเราะน่าฟังมากยิ่งขึ้น เนื่องจากหากแปลเพียงเนื้อหาของเพลง “我要对你说” เท่านั้น โดยไม่มีการเพิ่มหรือขยายความใดๆ จะทำให้เพลงมีเนื้อร้องน้อยเกินไปและไม่เกิดอารมณ์สเท่าที่ควร

สรุปผล

กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยถือเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างหนึ่งจากการศึกษาพบกลวิธีการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย 2 รูปแบบ คือ กลวิธีการแปลแบบดัดแปลง และกลวิธีการแต่งเพลงใหม่ กลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลง มีทั้งหมด 4 กลวิธี คือ 1) กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล 2) กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า 3) กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค และ 4) กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่

กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล เป็นการเติมข้อความเข้าไปเพื่อขยายความจากเนื้อหาเดิมของต้นฉบับ การเพิ่มเนื้อหาเข้าไปในบทแปลไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงมีความเปลี่ยนแปลงไป กลับทำให้เพลงมีความกระจ่างชัดยิ่งขึ้น โดยผู้แปลอาจจะต้องการให้เพลงมีจำนวนพยางค์ในประโยคที่สอดคล้องและเหมาะสมกับท่วงทำนองเพลง จากการศึกษาพบว่าทุกเพลงมีการใช้กลวิธีการแปลแบบดัดแปลง ได้แก่ เพลงทะเลทราย เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า การแปลเพลงมักไม่ใช้คำแปลแบบตรงตัว เนื่องจากเพลงต้องคำนึงถึงความไพเราะและทำนอง ดังนั้นหลายครั้งการแปลสามารถใช้คำเทียบเท่าได้ ซึ่งในภาษาไทยมีข้อได้เปรียบตรงที่ ภาษาไทยมีคำไวพจน์ ทำให้ผู้แปลสามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่หลากหลายแต่มีความหมายเทียบเท่ากับคำในต้นฉบับได้ ดังนั้นผู้แปลควรมีคลังคำศัพท์ที่มากและหลากหลาย เมื่อเวลาเลือกใช้จะสามารถเลือกใช้ได้ง่าย เพลงที่พบกลวิธีการใช้คำเทียบเท่า ได้แก่ เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปประโยคบางประโยคไม่ได้ ทำให้ความหมายคลื่อนไปจากต้นฉบับมากนัก แต่กลับทำให้ความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้แปลจึงเปลี่ยนโครงสร้างประโยคเพื่อเปลี่ยนแปลงคำที่ต้องการเน้นในประโยค เช่น เปลี่ยนจากประโยค “今天不回家” (วันนี้ไม่กลับบ้าน) เป็น “บ้านนี้คอยรักคืน” เพื่อต้องการเน้นหรือให้ความสำคัญกับคำว่า “บ้าน” เพลงที่พบกลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคคือเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ บางประโยคในเพลงอาจมีภาษาที่แปลยาก ผู้แปลอาจจะเลือกไม่แปลและใช้วิธีแต่งเนื้อหาขึ้นใหม่ โดยสามารถคงคำบางคำไว้เพื่อให้มีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด เช่น “你去想一想，你去看一看” (เธอลองคิดสักนิด เธอลองดูสักหน่อย) แต่งเนื้อหาใหม่เป็น “ขอให้เธอจงมอง ฟากฟ้าที่นักราวใด” แต่ยังคงคำว่า “มอง” เพลงที่พบกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่คือเพลงดวงจันทร์แทนใจ

รูปแบบที่สองคือ กลวิธีการแต่งเพลงใหม่ ซึ่งไม่ได้ใช้กลวิธีการแปล แต่เป็นการนำทำนองของเพลงต้นฉบับมา และแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ โดยมีทั้งการใช้เค้าโครงเนื้อหาของเพลงต้นฉบับและไม่ใช้เค้าโครงของเพลงต้นฉบับ จึงได้แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ และเพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ

เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ คือเพลงที่อ้างอิงเค้าโครงเนื้อหาของเพลงต้นฉบับมาแต่งเนื้อร้องใหม่ เช่น เป็นเพลงที่แสดงออกด้านความรักเหมือนต้นฉบับ แต่วิธีการแสดงออกด้านความรักแตกต่างกัน เพลงที่สัมพันธ์กับต้นฉบับ ได้แก่ เพลงทำไมทำฉันได้ เพลงเธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร ส่วนเพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ คือเพลงที่สันนิษฐานว่าแต่งขึ้นใหม่ เนื่องจากเนื้อหาและเค้าโครงของเพลงไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับเลย เช่น เพลงลืมแล้วเพื่อนใจเนื้อหาของเพลงแสดงให้เห็นว่าผู้ร้องเคยมีคนรักอยู่แล้ว แต่เพลง “谁是心上人” (ใครคือคนในใจ) กลับไม่ปรากฏ “คนรัก” อยู่ในเพลงเลย

อภิปรายผล

กระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากจีนเป็นไทยสามารถถ่ายทอดได้ผ่านทางเพลง สามารถถ่ายทอดทางความหมายของเพลงโดยใช้กลวิธีการแปลแบบดัดแปลง หรือการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ก็ได้ เนื่องจากการแปลเพลงจากภาษาหนึ่งสู่อีกภาษาหนึ่งมีข้อจำกัด คือทั้งจะต้องรักษาความหมายในภาษาต้นทางและในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงความลงตัวของเนื้อร้องและจังหวะหรือท่วงทำนองของเพลงดังที่ วินิตา ดิถียนต์ (2541, หน้า 61-70) ได้กล่าวไว้ว่า “การแปลกลวิธีนิพนธ์ ไม่ว่าจะป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง นอกจากจะต้องรักษาความหมายให้ถูกต้องแล้ว ยังควรคำนึงถึงเรื่อง “รส” และ “บรรยากาศ” ของภาษาต้นฉบับอีกด้วย” ผู้แปลหรือผู้แต่งเพลงจึงจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านการแปลและทำนองเพลงอย่างสูง อย่างไรก็ตาม Newmark (1982, p.9) ได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีการแปลใดที่หาบัพเทียบเท่าตรงกันกับต้นฉบับได้หมดจดทุกส่วน (no exact translation) แต่สามารถมีระดับ

ความใกล้เคียงกันได้มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด (the closest to the furthest)” ดังนั้นการแปลที่ไม่ได้ใช้คำที่เทียบเท่ากับต้นฉบับจริงๆ จึงเป็นเรื่องปกติ และยิ่งเป็นการแปลเพลงก็ยิ่งเป็นเรื่องที่ยากขึ้นไปอีก

เมื่อเพลงบางเพลงที่มีเนื้อหาที่ยากเกินไปอาจจะเป็นอุปสรรคของผู้แปล ไม่สามารถแปลให้สอดคล้องกับทำนองของเพลงต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงเลือกถ่ายทอดเพียงทำนองดนตรีของเพลงต้นฉบับและใช้กลวิธีแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ หรือเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่น้อยเกินไป หากแปลโดยไม่ตัดแปลงเลยก็อาจจะทำให้เนื้อเพลงฟังแล้วไม่รื่นหู ผู้แปลจึงเลือกใช้กลวิธีตัดแปลงโดยเติมเนื้อความเพื่อให้เพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังสามารถนำกลวิธีการแปลเพลงที่ได้วิเคราะห์ไว้ คือ กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค และกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ ไปใช้เป็นแนวทางในการแปลเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยได้อีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

วัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมไทยต่างมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง การถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านบทเพลงเนื่องจากต้องคำนึงถึงทั้งสารที่ต้องการสื่อและทำนองของบทเพลง ในบางครั้งจึงไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องมีการตัด เติม แต่ง เนื้อร้องของเพลงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมปลายทางมากที่สุด และหากการถ่ายทอดเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่ซับซ้อนหรือยากสำหรับผู้แปล ผู้แปลอาจเลือกไม่แปล โดยแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่แทนและคงไว้เฉพาะทำนองที่บ่งบอกถึงความเป็นเพลงจีนเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

การศึกษากลวิธีการแปลเพลงสามารถศึกษาได้หลายรูปแบบ เช่น สามารถศึกษากลวิธีการแปลเพลงแบบตัดแปลงในอัลบั้มอื่นๆ ของ สุวรรณนา ชนากานต์ ศึกษาวิธีการแปลเพลงแบบตัดแปลงของนักร้องคนอื่นๆ หากสนใจกระบวนการแปลเพลงจีนสามารถนำกลวิธีต่างๆ หรือแนวทางในการวิเคราะห์ไปใช้ในการแปลเพลงได้

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง, และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม. (2562, กรกฎาคม - ธันวาคม). หลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 12(2), 105-151.
- วินิตา ดิถียนต์. (2541, มกราคม-มิถุนายน). ภาษาไทยกับการแปลงานบันเทิงคดี. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 17(1), 61-70.
- สัญญาวิ สายบัว. (2560). *หลักการแปล* (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2562). *แปลผิด แปลถูก: คัมภีร์การแปลยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2562). *ภาษา วัฒนธรรมกับการแปล: ไทย - อังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Newmark, P. (1982). *Approached to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- _____. (1995). *A Textbook of Translation*. London: Phoenix ELT.
- Nida, E. A. (1964). *Toward a Science Translating*. Leiden: E.J. Brill.